

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 1.1 Subat 2014
Sayı: 1291

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

26/9/2004 tarihli 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ve 22/11/2001 tarihli 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Candan YÜCEER
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Sağlık, Aile, Çocuk ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	12 Subat 2014		E. No: 2/2005	
Yem.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Subat 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZEM. BAŞKANLIĞI
12 Şubat 2014
No : 283884

GENEL GEREKÇE

Siirt'in Pervari İlçesi'ne bağlı Düğümcüler Köyü'nde, 11.5 yaşında imam nikahıyla evlendirilen ve 12.5 yaşında anne olan 14 yaşındaki Kader Erten'in, erken doğumla dünyaya getirdiği ikinci bebeğinin ölümünün ardından, evinde tabancayla vurulmuş halde ölü bulunması ülkemizde çocuk gelinler sorununun ivedilikle çözülmesi gerektiğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Ülkemizde çocuk gelin haritası tek bir bölgeyi değil, coğrafyamız üzerinde geniş bir yelpazeyi kapsamaktadır. Çocuk evlilikleri, erkek ve kız çocukların her ikisini de ilgilendirmesine rağmen, özellikle kız çocuklarının kendilerinden yaşça daha büyük erkeklerle evlendirilmesi, sık görülen bir durumdur. Reşit olmadan evlendirilen kız çocuklarının sayısı erkek çocuklarının sayısından tam 20 kat fazladır.

Erken evlilikler çocukların eğitim, sağlık ve kendini ifade etme özgürlüğü gibi insan haklarını tehdit etmekte; ayrıca ağır travmalara ve kalıcı psikolojik rahatsızlıklara neden olmaktadır. Erken çocuk doğurma baskısı, aile içi şiddete maruz kalan çocuk gelinler, fiziksel, ruhsal, ekonomik pek çok sorun yaşamaktadır. 15-20 yaş arası yapılan doğumlarda anne ve bebek ölüm oranı ileri yaşlara göre 4 kat fazla görülmektedir. Çocuk gelinler, istihdam olanaklarından mahrum kalmakta, ya da ucuz işgücü olarak güvencesiz şartlarda çalışmaktadır.

Küçük yaşta yapılan evlilikler, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin hem kaynağı hem de sonucudur. Bu nedenle ülkemizde kültür, gelenek, inanç ya da töre kisvesi altında sürdürülen şiddetin, istismarın, çocuk evliliklerinin, bir insan hakkı ihlali, insanlık suçu olduğunu kabul edip, çözüm için eğitim, ekonomik, sosyal ve kültürel alanda ortak bir sonuç alıcı çaba ve ilkel davranışlara karşı ortak bir direnç gösterilmelidir.

Türkiye Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni 23 yıl önce imzalamış, ancak atılan imza kâğıt üzerinde kalmıştır. Sözleşmeye göre 18 yaşından küçük herkes çocuktur. Ülkemizde evlenme yaşı 18'dir ancak; Medeni Kanun'a göre 17 yaşını doldurmamış kızlar, Çocuk Koruma Kanunu'na göre 18 yaşını doldurmamış kızlar, Türk Ceza Kanunu'na göre ise 15 yaşını doldurmamış kızlar çocuk sayılmaktadır.

Ülkemizde 130 bin çocuk gelin vardır ve dünyada çocuk gelinlerin en çok görüldüğü ikinci ülke Türkiye'dir. Bunun başlıca nedenleri arasında yoksulluk, eğitimsizlik, aile içi şiddetten kaçma vardır. Türkiye'de 14 milyon kız çocuğu 18 yaşından küçük evlendirilmiştir. Her üç evlilikten biri, çocuk evliliğidir. Sığınma evlerindeki kadınların 1/3'ünün çocuk gelin olduğu saptanmıştır. Reşit olmadan evlendirilen kız çocuklarının sayısı erkek çocuklarının sayısından tam 20 kat fazladır. 18 yaşında küçük kızlarının evlendirmek için dava açan aile sayısı % 94.2 artmıştır.

Bu tablo kabul edilebilir değildir. Rakamlar ürkütücü, yasalar yetersiz ve sorunun çözümü acildir. Yukarıda özetlenen gerekçelerden dolayı bu teklif Türkiye'nin kanayan yarası olan çocuk gelin sorununu çözmek, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 124. maddesini değiştirerek, evlenme yaşını 18'e yükseltmek ve 18 yaşından küçükler için dini nikah kıyanlara verilen cezaları artırmak için hazırlanmıştır. Evlenme yaşı 18'e yükseltildiğinden, geçersiz kalan "Evlenme kişiyi ergin kılar" hükmü, "Küçük, yasal temsilcisinin izni olmadıkça evlenemez" hükmü ve Türk Medeni Kanunun 128. Maddesindeki "küçük" ibaresi Kanun metninden çıkarılmıştır.

TÜRK MEDENİ KANUNU VE TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 124 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kadın veya erkek on sekiz yaşını doldurmadıkça evlenemez”

MADDE 2- Türk Medeni Kanununun 11 inci maddesinin 2 nci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- 26/9/2004 tarihli ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 230 uncu maddesinin 6 ıncı fıkrasında geçen **“iki aydan 6 aya”** ibaresi, **“1 yıldan 3 yıla”** şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- Türk Medeni Kanununun 126 ıncı Maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 5- Türk Medeni Kanununun 128 inci Maddesinde “**küçük**” ibaresi kaldırılmıştır

MADDE 6-Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

